

Utställningsversion

Fördjupning av
översiktsplanen för
**Anderstorps
tätort**

Maj 2005

Förord	3
Bakgrund	3
Syfte	3
Avgränsning.....	3
Program.....	4

Beskrivning 5

Anderstorps karaktär

Utgångspunkter 8

Befolkningsprognos

Vision och Mål för Anderstorp

Förslag till plan..... 10

Trafiksystem

Bostäder

Värdefulla bebyggelsemiljöer

Näringsliv

Offentlig service

Teknisk service

Miljö

Mötesplatser

Grönstruktur

Fornlämningar och kulturmiljöer

Hälsa och säkerhet

Riks- och mellankommunala intressen

Konsekvensbeskrivning..... 30

Plankarta..... 33

UNDERLAGSHÄFTEN

1. Övergripande förutsättningar
2. Befolkning och sociala aspekter
3. Barnomsorg och skolor
4. Näringsliv
5. Miljö och natur
6. Mark och bostäder
7. Trafik och kommunikationer
8. Teknisk försörjning
9. Riskinventering och robusthetsanalys

Arbetsordning

Arbetet med planen har utförts av planarkitekterna Iréne Ljungskog och Camilla Nilsson, stadsarkitekt Fredrik Andersson samt kommuneolog Bengt-Göran Ericsson. Samordnare för planen är Camilla Nilsson. Layout Kicki Ankarbranth.

Förord

Anderstorps tätort är präglad av sin industri och sina fina industribyggnader. Just nu står industrin i Sverige för en stark strukturomvandling och frågan är hur denna kommer att påverka Anderstorp som ort. Kommer industrin att överleva i samma former eller kommer den att förändras? Vilka spår kommer den att sätta i den fysiska miljön? Dessa frågor måste ställas för att vi ska veta vad vi ska planera för. Ingen har facit, men det är viktigt att en viljeriktning för ortens framtid läggs fast.

Bakgrund

Arbetet med denna fördjupade översiktsplan påbörjades under 2002. Det formella planarbetet föregicks av en förfrågan till ca 40 föreningar och organisationer i Anderstorp om att peka ut de fem viktigaste frågorna för Anderstorps utveckling i ett tioårsperspektiv. Dessa fem visade sig vara *bostäder, industri, trafik & kommunikationer, mötesplatser* samt *service & handel*.

Därefter bildades fokusgrupper med representanter från:

Gruppen Bostäder: Näringslivet, Gislavedshus och Byggnadsnämndskontoret.

Gruppen Industri: Näringslivet och Gislaveds Industrilokaler.

Gruppen Trafik & kommunikationer: Hem- och skolföreningen, Korpen, Trafikskolan Rattmuffen, handikapporganisationerna, näringslivet, allmänheten och Tekniska kontoret.

Gruppen Mötesplatser: Folkets Hus, 6 junikommittén, biblioteket, näringslivet, fritidsförvaltningen och Svenska kyrkan.

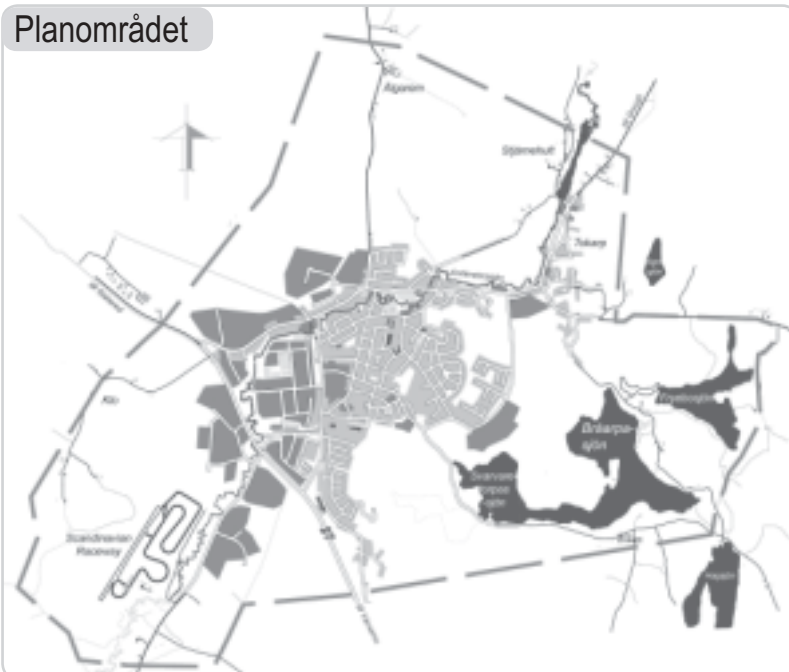
Gruppen Service & Handel: Svensk Handel i Anderstorp, Anderstorps Industriförening, Gislavedshus, kyrkorna i Anderstorp, skolan, samhällsföreningen, industri- och fastighetsägare samt industriföreningen.

Planarkitekter från Kommunledningskontoret har varit sekreterare i samtliga fokusgrupper.

I arbetet med Centrumutvecklingsprojektet i Gislaveds kommun har också en attitydundersökning för Anderstorps centrum gjorts bland 500 slumpmässigt utvalda Anderstorpsbor i åldersgruppen 18-75 år.

Med detta som grund togs Vision och Mål för Anderstorp fram. Matrialet ställdes ut och samrådsmöten hölls två gånger. Visionen och målen antogs av Kommunfullmäktige 2003-06-18 och ligger till grund för planen som här presenteras.

Planområdet

Syfte

I en översiktsplan anger kommunen sina riktlinjer för den framtida utvecklingen. Arbetet med att ta fram en fördjupad översiktsplan för Anderstorp syftar till att skaffa en gemensam viljeyttring för ortens utveckling. Översiktsplanen är också grunden för framtagande av detaljplaner.

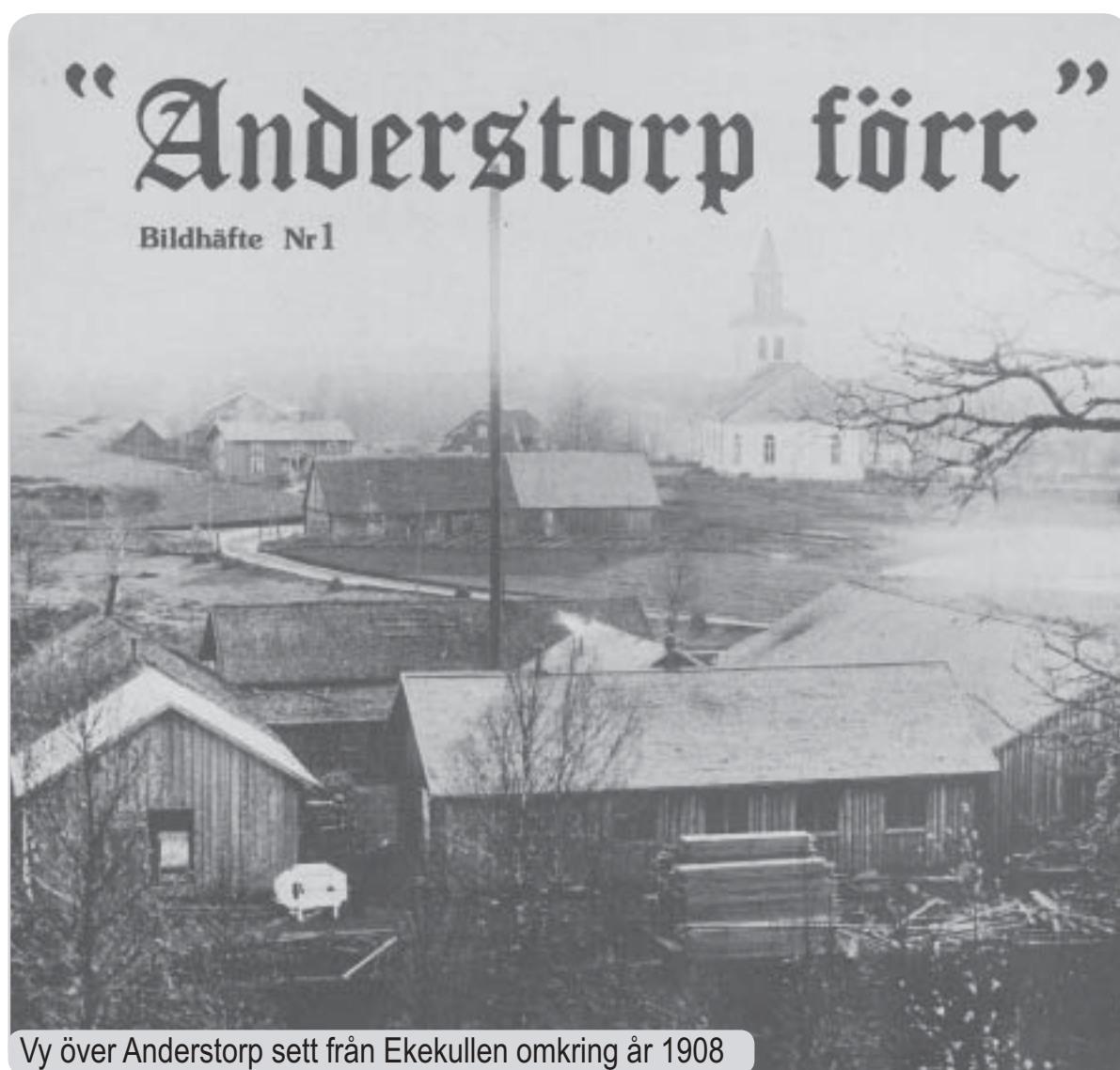
Avgränsning

Planens geografiska avgränsning inkluderar Älgarem i norr, Tokarp, Stjärnehult och Fryebo i öster, Bråarp, Törås och Scandinavian Raceway i söder samt Klo och korsningen väg 27-Ågatan i väster.

Program

De övergripande förutsättningarna, med avseende på det som bör ligga till grund för planeringen av orten, omfattas av olika styrdokument. Målen i styrdokumenterna kommer på olika sätt in i planen.

Programmet för planen, antaget av Kommunfullmäktige 2001-03-22, säger att frågorna som ska behandlas i planen är; *bostads- och industriområden, trafik & kommunikationer, rekreationsområden, grönstruktur, vatten, service & handel, resurshushållning, kulturvården, riks- och mellankommunala intressen, riskanalys samt konsekvensbeskrivning* av planen.

Bilden är från ett bildhäfte sammanställt av Jan Wärnelöv

Beskrivning

Anderstorps karaktär

Historia

Anderstorp har vuxit fram under en lång tid. Antagligen fanns det en enkel stavkyrka på platsen under tidig medeltid, men som samhälle är det relativt ungt. Namnet är känt från 1435, men inte förrän omkring sekelskiftet 1900 kan man tala om ett egentligt samhälle. Fram tills dess hade Anderstorps socken bestått av ett antal ensamgårdar och några mindre byar. Själva Anderstorps by var i stort sett inte mer än två gårdar, utöver kyrkan och kyrkbyn. Flera av de äldsta omkringliggande byarna finns däremot kvar, som t ex Tokarp och Klo. Sockengränsen gick i väster i Nissan och Gyllenfors tillhörde Anderstorp.

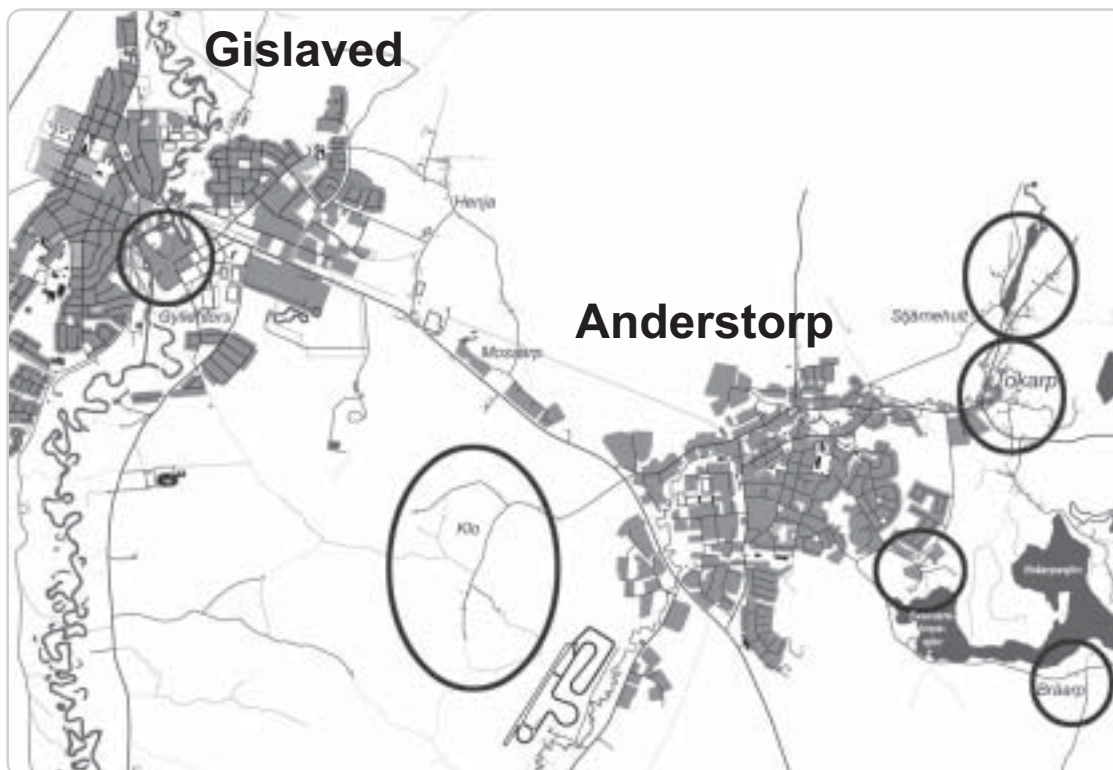

Vid 1700-talets mitt grundades Gyllenfors Bruk. Där förädlades järnmalm från sjöarna runtomkring och bruket var den första stora industrin i Anderstorp. Det var först under senare hälften av 1800-talet som befolkningen och därmed tätorten Anderstorp började växa. De första småindustrierna etablerades, vilket gav befolkningen större möjlighet att försörja sig.

Järnvägsstationen, med post- och telegrafstation, invigdes 1901 då järnvägslinjerna Reftele - Anderstorp - Gislaved öppnades. Detta och gummifabriken tillkomst stimulerade i hög grad den industriella utvecklingen. Under ett halvsekel fyrdubblades be-

folkningen i Anderstorps socken. 1949 överfördes Gyllenfors till Gislaved och 1/3 av befolkningen "försvann" därmed. Anderstorp har alltid haft en hög befolkningstakt och på 1970-talet var befolkningen lika stor som innan Gyllenfors överfördes. På senare år har kurvan dock planat ut.

År 1952 blev Anderstorp köping och sedan 1974 ingår Anderstorp i Gislaveds kommun. Anderstorps socken omvandlades i ganska snabb takt från jordbrukssocken till industriort.

Anderstorp idag

Anderstorp är en välmående ort med ca 5 400 invånare och tillsammans med Gislaved utgör de ett tätortsområde med ca 16 000 personer. Anderstorps befolkning består till ca 27 % av invånare med utländsk bakgrund. Det finns fler arbetare än tjänstemän på orten och förvärvsfrekvensen är hög. Pendlingen till och från Anderstorp är stor, särskilt märks detta mellan Anderstorp och Gislaved.

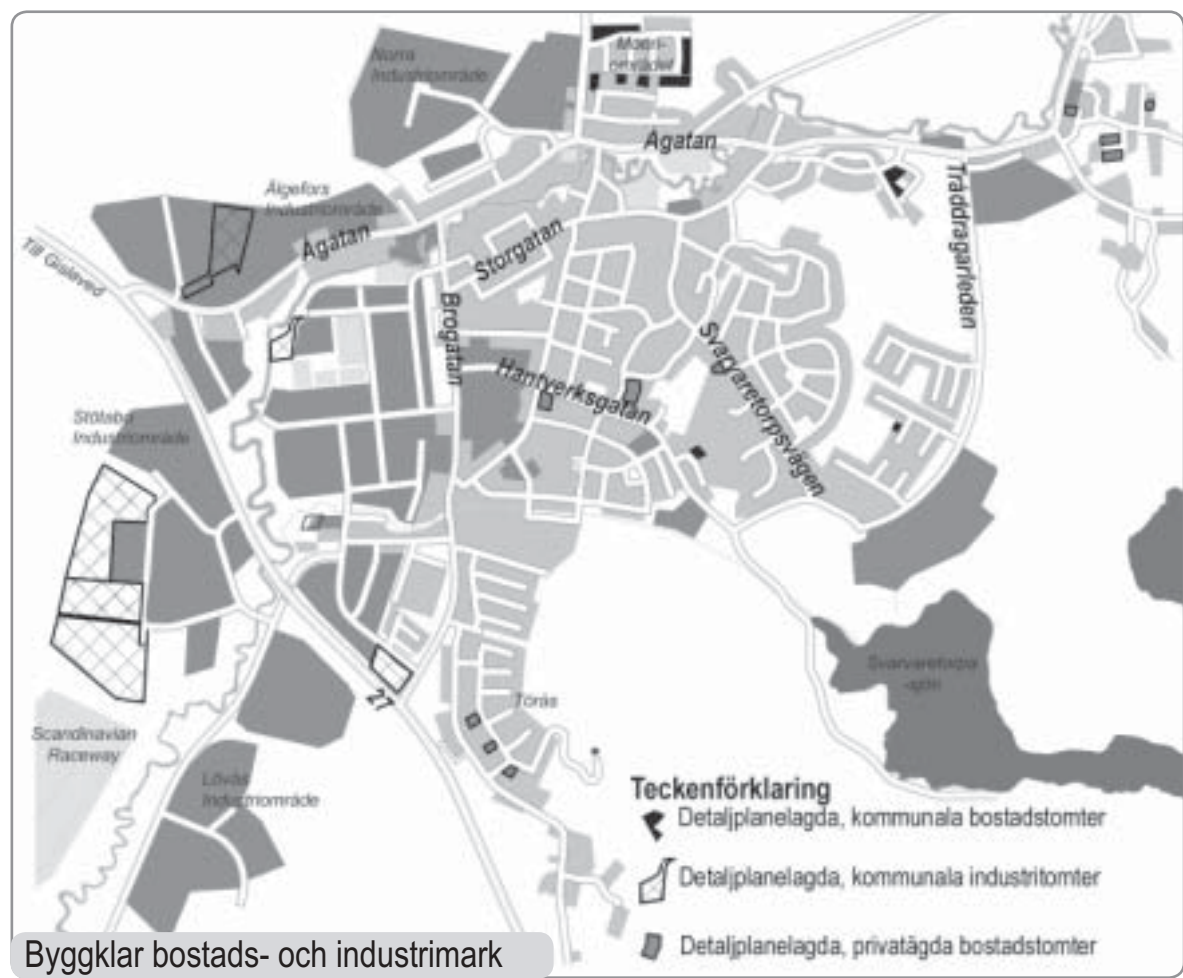
Anderstorps tätort har en speciell karaktär. Särskilt slås genomresande av omsorgen om arkitekturen på industribyggnaderna. Orten i övrigt har en blandning av äldre och nyare bebyggelse och på flera ställen finns gamla verkstadslokaler kvar på bakgården. Industrin har under de senaste decennierna flyttat bort från centrum till mer utpräglade industriområden. Anderstorp är den ort i kommunen som har ett relativt stort inslag av privata tjänsteföretag.

Anderstorp är ett villasamhälle. Den friliggande villan är den dominerande, men det finns också områden med gruppbebyggelse. Större flerbostadshus finns framförallt i de centrala delarna.

Storgatan i Anderstorp, med sin allé och sitt utbud av service, är ett viktigt kännetecken för orten.

Anderstorpsån rinner i anslutning till centrum och är både en kvalitet och ett bekymmer. Det senare beror på att den är belastad av föroreningar. Parken Ekekullen utgör en stor grön lunga i centrum och i övrigt finns det gott om naturmark på nära håll. Bråarpsområdet är ett större närströvsområde med anläggningar för friluftsliv.

Utanför landets gränser är det Scandinavian Raceway med sina motortävlingar som satt Anderstorp på kartan.

Byggklar bostads- och industrimark

I Anderstorp finns 12 byggklara kommunala bostadstomter och ett fåtal privata. Byggklara tomter för flerbostadshus finns i dagsläget inte.

Kommunen äger ca 380 ha mark i Anderstorp.

Utgångspunkter

Befolkningsprognos

Anderstorps befolkning beräknas något de närmaste åren.

Vision och Mål för Anderstorp

Nedan presenteras den Vision och de Mål för Anderstorps tätort som arbetats fram av olika representanter för Anderstorpsborna. Dessa har sedan bearbetats i de politiska grupperna och därefter fastställts av Kommunfullmäktige.

VISION
ANDERSTORP

FÖRDJUPNING AV ÖVERSIKTSPLANEN FÖR
ANDERSTORP

VISION ANDERSTORP ÅR 2015

Anderstorp en grön och attraktiv industri-, service- och bostadsort

Bostäder

Service

Industri

Gatumiljö

Natur

Antagen av Kommunfullmäktige 2003-06-18

Mars 2003

MÅL FÖR ANDERSTORP

Anderstorps ställning som industriort är fortsatt stark

*Dvs - Ågarbilderna och företagsstrukturen karaktäriseras av mångfald
- Fler företag har egna produkter och varumärken*

Arbetsmarknaden är mer differentierad

Dvs - Fler tjänsteföretag har etablerat på orten.

En mer varierad boendestruktur har skapats

*Dvs - Fler bostäder har byggts i attraktiva lägen
- Bostadsutbudet präglas av större mångfald med villor flerbostadshus och annan tätare bebyggelse med olika upplåtelseformer.*

Centrala delarna av Anderstorp har fått en ökad attraktivitet och har självklara mötesplatser för Anderstorpsborna med särskilt fokus på ungdomar

*Dvs - Storgatan med omgivningarna och dess byggnader har rustats upp
- Samlingsplatser för framförallt ungdomar har skapats.*

Utbudet vad gäller service är fortsatt bra och inom kultur och nöjen har det ökat

Dvs - Fler aktiviteter inom musik, teater mm har tillkommit

Den kommunala servicen inom äldreomsorg och skola är fortfarande hög.

*Dvs - Åsensskolan har rustats upp
- Ett demensboende har tillkommit*

De "gröna och blå" stråken har utvecklats till attraktiva platser i närmiljön och skötseln av det offentliga rummet har blivit bättre

*Dvs - Anderstorpsån har lyfts fram i samhällsbilden
- Parker och grönområden har rustats upp*

Trafiksituationen har förbättrats och det finns ett större hänsynstagande mellan olika trafikantgrupper

*Dvs - Gnosjövägen har flyttats ut
- Ett flertal platser i trafikmiljön har förbättrats
- Trafikmoralen har höjts*

Anderstorp har synliggjorts utanför regionen och för de förbipasserande

Dvs - Skyltning och marknadsföring har förbättrats

Scandinavian Raceway är ett attraktivt motorsportcentrum

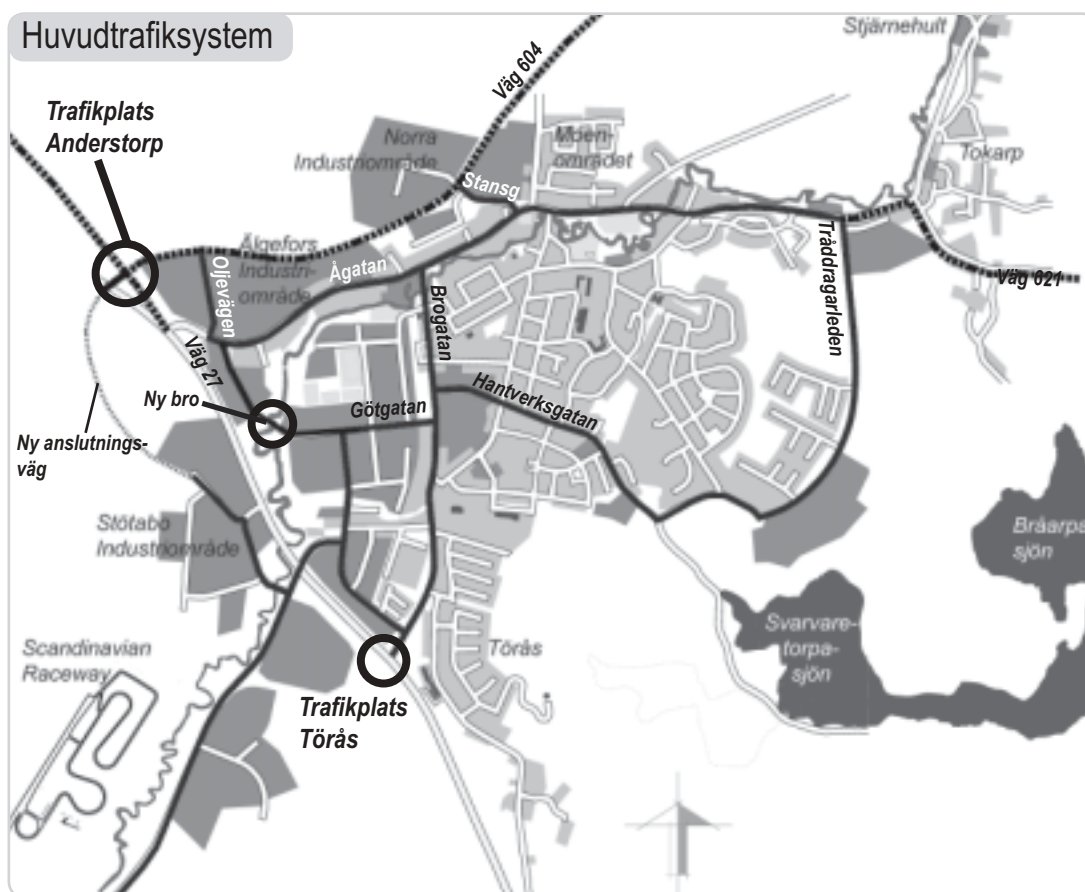
Förslag till plan

Trafiksystem

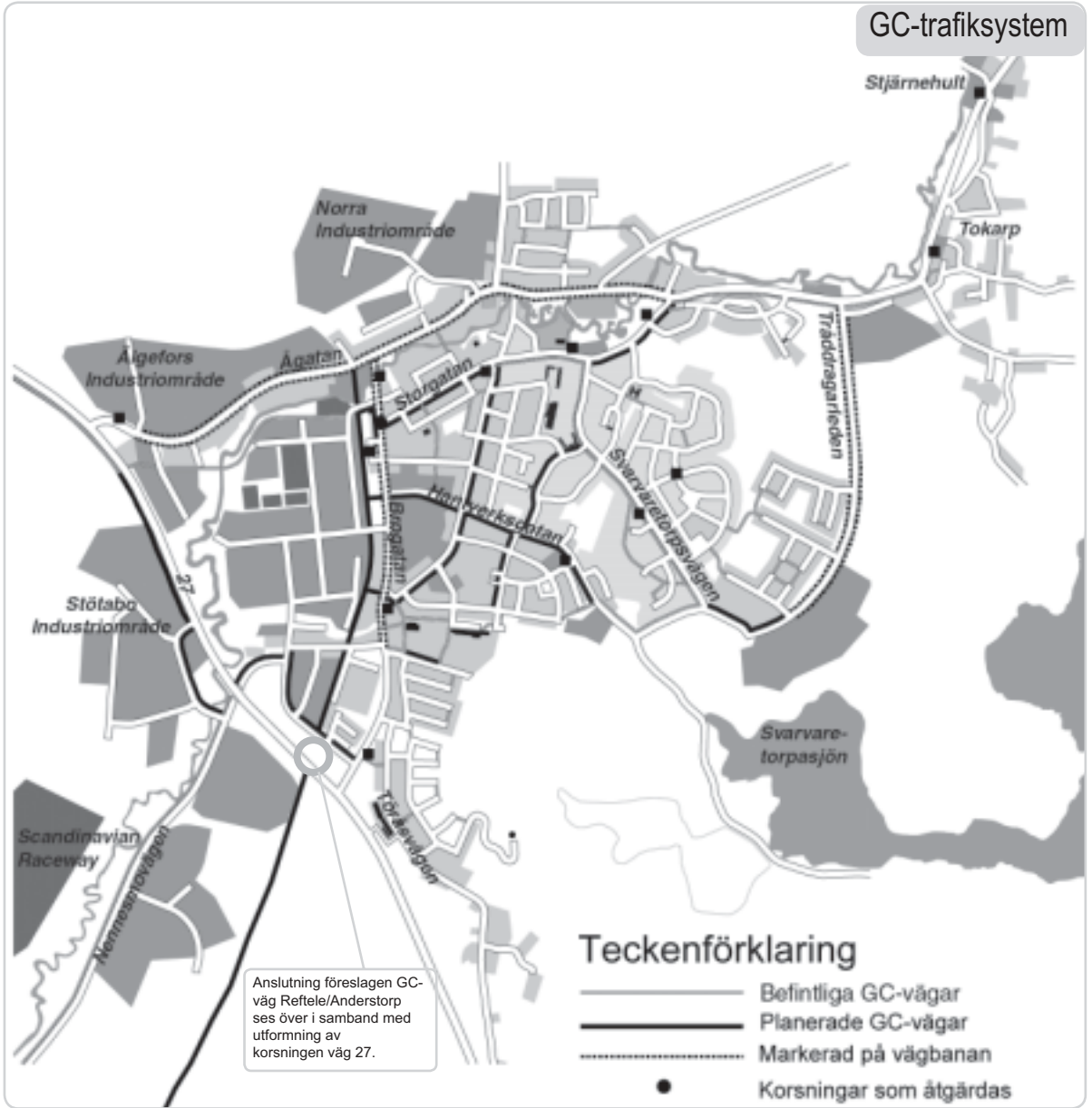
Många är beroende av goda kommunikationer i Anderstorp, både näringslivet och enskilda invånare. Det är av stor vikt att lätt kunna föra in råmaterial till orten liksom de färdiga produkterna från denna. Lika viktigt är tillräckliga och fungerande persontransporter. Dålig tillgång på, avsaknaden av, eller dåligt fungerande person- och godstransporter, kan vara tillväxthämmande för både orten och regionen.

Nästan alla transporter sker idag med bil och lastbil. Den lokala kollektivtrafik som finns i Anderstorp är Länstrafikens busslinjer mellan Värnamo-Gnosjö-Gislaved, Värnamo-Reftele-Gislaved samt skolskjutsar och färdtjänst.

Kommunen är väghållare för Anderstorps samtliga vägar utom väg 27, Kulltorpsvägen (väg 621) och delar av Gnosjövägen (väg 604).

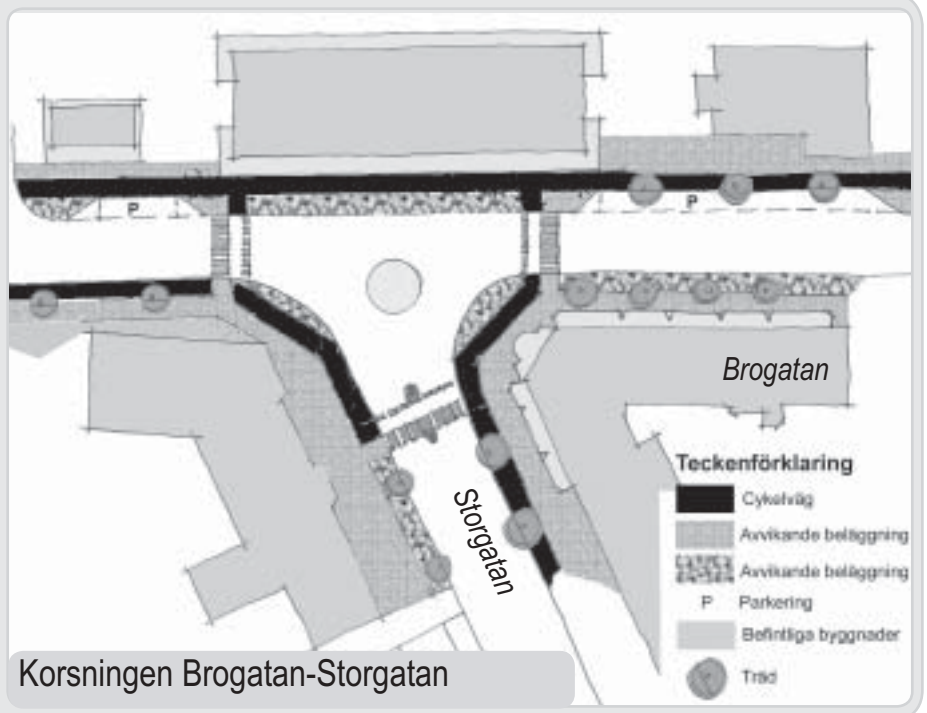

Huvudtrafiksystemet bygger på att väg 604 (Gnosjövägen) byggs utanför tätorten och därmed får Anderstorp sin norra infart via Oljevägen. Väg 27 byggs om och två nya trafikplatser tillkommer. Infarten till Stötabo stängs. Huvudtrafiksystem ska ges en utformning som medger bra framkomlighet.

Utvecklingsidé

Korsningen Brogatan-Storgatan byggs om med t ex en minirondell. Parkerings- och gångytorna blir tydliga. Trädplanteringar tillkommer.

Riktlinjer

- Trafiken ska organiseras på ett trafiksäkert sätt så att olycksrisken minimeras.
- Korsningen Brogatan-Storgatan byggs om.
- Väg 604 flyttas ut.
- Nuvarande anslutning Ågatan-Väg 27 stängs.
- På sikt binds Västra Götgatan och Götgatan ihop med en bro över Anderstorpsån.
- Oljevägen och Stansgatan blir nya infarter från väg 604-Gnosjövägen.
- I samband med utredning av området kring Västboskolan ska även trafikförsörjningen ses över.
- När väg 27 byggs om
 - byggs en trafikplats vid östra infarten-Töråskrysset.
 - byggs en trafikplats korsningen väg 27-väg 604, trafikplats Anderstorp.
 - stängs infarten till Stötabo industriområde. Ny infart byggs från trafikplats Anderstorp.
 - får porten väg 27-Nennesmovägen fullhöjd.
- GC-vägar knyts samman till ett system.
- Järnvägsbanken mot Reftele reserveras för framtida GC-väg.
- Anslutning föreslagen GC-väg Reftele/Anderstorp ses över i samband med utformning av korsningen väg 27.

Bostäder

Under den kommande tioårsperioden kommer åldersstrukturen i Anderstorp att förändras och detta ställer också nya krav på boendet. Det är inte säkert att de som kommer att bo i Anderstorp i framtiden hyser samma värderingar om boendefrågor som idag. I Anderstorp finns idag ca 820 hyresbostäder, ca 1 200 villor och ca 130 bostadsrätter.

Utvecklingsidéer

”Carlo-/Awabområdet”

”Carlo-/Awabområdet” ligger i ett attraktivt läge; centralt och i anslutning till Anderstorpsån. Området är lämpligt för hyresbostäder och icke störande verksamheter.

Vissa delar av området innehåller lokaler för verksamheter och delar av området har sanerats från föroreningar, vilka är rester från tidigare industriverksamhet.

Nedan visas en idéskiss på hur bostäder och verksamheter skulle kunna samordnas.

Idéskiss ”Carlo-/Awabområdet”

Saneringsområden

B=Sanerat för bostäder
I= Sanerat för industri

Teckenförklaring

- V** Verksamheter i befintliga lokaler
- B** Nya bostäder
- H/K** Handel/Kontor
- Befintliga byggnader

Jonsbo

Området ligger i anslutning till Töråsområdet, högt beläget i en variationsrik natur, bl a med många olika lövträd, inslag av våtmarker, bäckar och berg i dagen. Området används flitigt som närströvsområde med stigsystem som ingår i Bråarpsområdet. Jonsbområdet är lämpligt för villabebyggelse. Vatten och avlopp finns i utkanten av området och enligt nuvarande bedömning finns anslutningsmöjligheter till dessa ledningar.

Området är i dagsläget endast övergripande avgränsat. Vid en detaljavgränsning av lämpliga delområden för villabebyggelse ska noga hänsyn tas till det rörliga friluftslivets och naturvärden intressen. Möjlig trafikförsörjning kan ske från två håll, dels via Krokusvägen och dels via tidigare utpekade vägreservat för Tråddragarleden.

Riktlinjer

- Anderstorp ska utvecklas efter sina särdrag.
- Antalet hyresbostäder ska öka.
- Fler upplåtelseformer ska eftersträvas.
- Ytterligare hyres- och enbostadshus kan tillkomma i Anderstorp och ska i första hand tillkomma i de centrala delarna. Målsättningen ska vara ett bostadsutbud tillgängligt för alla och för alla skeenden i livet. Handikapplanen från 1996 ska vara en utgångspunkt vid utformning av bostäder och offentliga rum.
- Planberedskap för 2-3 års bostadsbyggande ska finnas.
- Älgarem kan kompletteras med enstaka hus och/eller bostadshus i mindre grupp.
- Tokarp och Stjärnehult indelas i tre riktlinjeområden för bostadsbebyggelse, se plankartan; södra, mellersta och norra området. För respektive riktlinjeområde gäller:
 1. Ny bebyggelse kan tillkomma om kommunalt VA byggs ut.
 2. Ny bebyggelse ska anslutas till kommunalt VA.
 3. Enstaka hus kan tillkomma om anslutning kan ske till gemensamhetsanläggning, enskild lösning eller kommunalt VA.
- 4. Inom närområdet för motorbanan ska nybyggnation ej tillåtas. Om- och tillbyggnation ska noga prövas.
- Delar av "Carlo-/Awabområdet" bebyggs med bostäder och befintligt planprogram upphävs av Kommunfullmäktige i samband med antagandet av fördjupning av översiktsplanen för Anderstorps tätort.
- Jonsboområdet ska bebyggas med markbostäder, i första hands friliggande villor. Framtida bebyggelse ska noga avgränsas med hänsyn till naturvärden och det rörliga friluftslivets intressen. Trafikförsörjning kan ske från två håll; via Krokusvägen och via förlängningen av infarten till Töråsområdet. Befintlig lekplats fyller en viktig funktion och ska finnas kvar i någon form.
- Ett mindre område i anslutning till Brogatan bebyggs med hyresbostäder.
- "Svarvaretorsområdet" i anslutning till Tråddragarleden utreds som område för framtida bostadsbebyggelse.
- "Bråarpsområdet" utreds som framtida bostadsområde.
- För landsbygdsområdena utanför tätorten, dvs inom områden markerade på plankartan med generella riktlinjer för byggande, gäller:
 - Kommunen är positiv till bostadsbebyggelse och verksamheter.
 - För bebyggelse med stor påverkan på omgivningen, t ex en fritidsby med ca 5-10 hus, krävs detaljplan.
 - Vid placering och utformning av ny bebyggelse ska inga onödiga intrång göras på jordbruksmark.
 - Hänsyn ska tas till landskapet och kulturvärden.
 - VA-frågorna ska kunna lösas utan olägenheter.
 - För mindre tillbyggnader av en- och tvåbostadshus krävs inte bygglov.
 - Enskilda lägen, utöver de områden som pekas ut på plankartan, prövas i varje enskilt fall.

Värdefulla bebyggelsemiljöer

Särskilt värdefulla miljöer och byggnader finns mer ingående beskrivna i rapporten *Bebyggelseinventering i Anderstorp (Rapport 2003-08-23, Henrik Storm, Planeringsenheten, Gislaveds kommun)*. Utöver utpekade områden och byggnader finns enstaka byggnader som har ett särskilt stort bevarandevärde på grund av sitt kulturhistoriska värde och/eller sina arkitektoniska kvaliteter. Markerade byggnader på kartan bedöms ha ett särskilt stort värde.

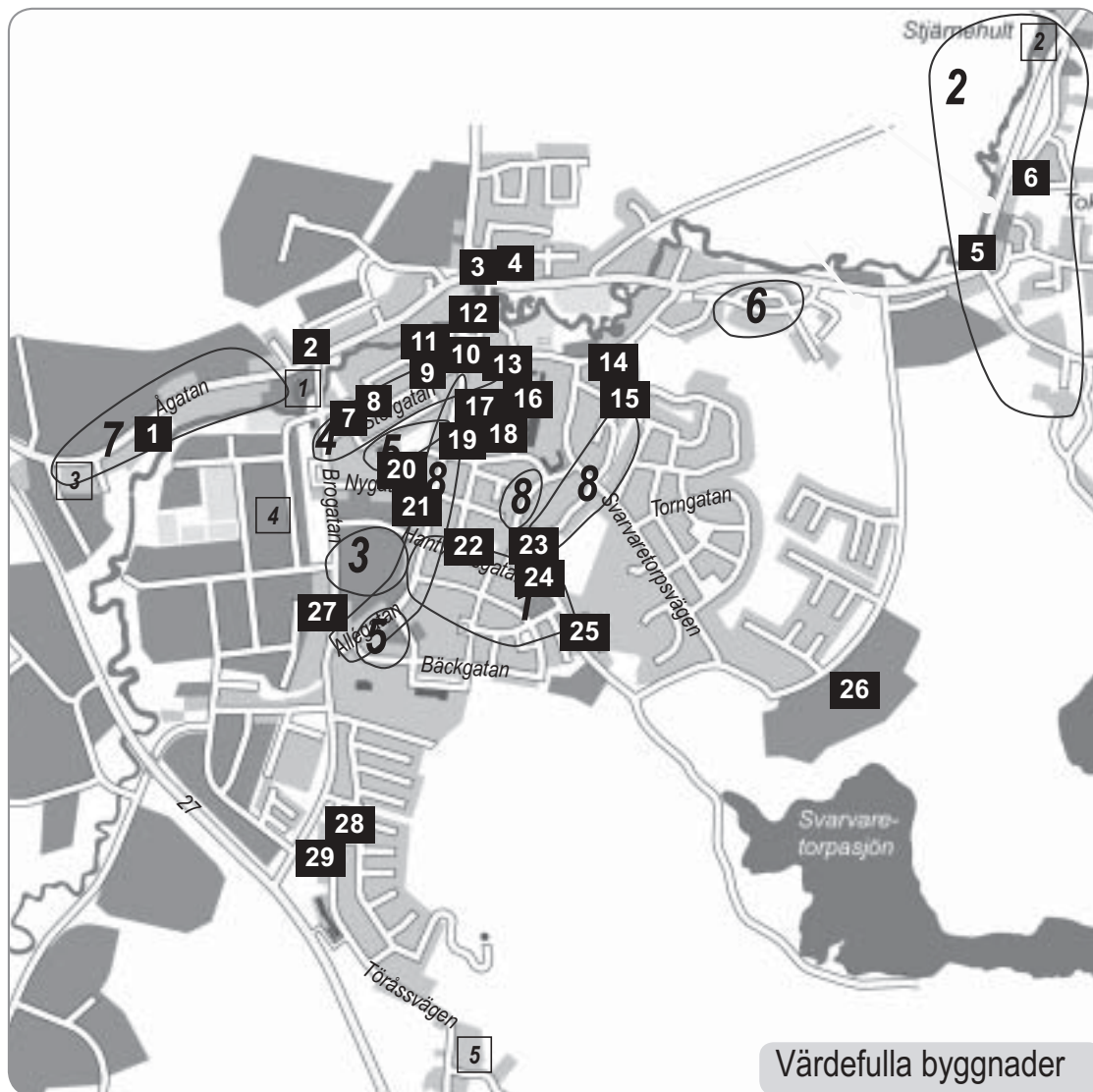
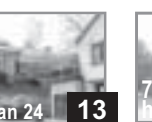
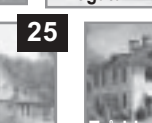
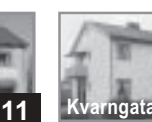
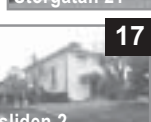
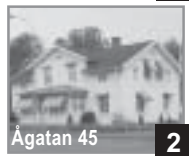
Även om en byggnad eller en miljö anses ha ett skydds- eller bevarandevärde så innebär inte detta per automatik att inga förändringar eller tillbyggnader får eller kan ske. Hus måste få leva med sin tid och förändras efter förändrade behov hos ägarna. Det är dock viktigt att dessa förändringar och tillbyggnader görs i samspel med det befintliga husets karaktär och att tillbyggnader underordnar sig det ursprungliga husets volym och skala. Här är anpassningar i t ex material, taklutningar och detaljer viktiga att tänka på för att få ett bra slutresultat. De miljöer som är särskilt bevarandevärda och som bör kunna ges ett starkare skydd vid framtida planläggning är följande:

- 1 *Området kring Hantverkargatan-Skogsgatan-Videgatan-Torsgatan.* Tidstypisk villabebyggelse från 1950-talet av mycket hög arkitektonisk kvalitet. Här finns också industrilokaler insprängda mellan bostäderna på ett för Anderstorp mycket karakteristiskt sätt.
- 2 *Stjärnehult-Tokarp.* Två gamla byar som haft stor betydelse för den industriella utvecklingen i Anderstorp. Här finns det fortfarande många industribyggnader från början av 1900-talet i sin ursprungliga miljö. Särskilt miljön kring Möllefors är intressant.
- 3 *PML-Hagaplast-Melins.* Stort industriområde centralt i samhället med tidstypisk industriarkitektur från slutet av 1940-talet fram till 1960-talet.
- 4 *Storgatan.* Något av Anderstorps stolthet. Den enhetliga utformningen av 1930- och 40-talshus med förgårdsmark och luftiga tomter är tillsammans med alléplanteringen karakteristisk för gatan.
- 5 *Torggatan.* Punkthusen på Torggatan samt dess systerhus på Allégatan är fina, tidiga exempel på den typ av flerfamiljshus som satte Sverige på kartan under 1950- och 60-talen.
- 6 *Tornabacke.* Fint exempel på 1950- och 60-talsbebyggelse efter en organisk plan med slutna gaturum.
- 7 *Ågatan.* Utmed Ågatans västra del ligger en mängd bostadshus med industribyggnader på bakgården på ett för Anderstorp mycket typiskt sätt.
- 8 Ett område som i sin helhet innehåller bostadshus från olika tidsepoker med betydande kvaliteter är *Nygatan, Dalgatan, Östergatan, Åsliden, Hantverkargatan* samt *området kring Allégatan*. Bebyggelsen är i mångt och mycket välbevarad och få förändringar har gjorts på husen. Nästan samtliga hus är ovanligt påkostade och stor omsorg har lagts på material och detaljer. Husen är privatbostäder som har uppförts i samband med Anderstorps kraftiga expansion som industrisamhälle. Knappast något annat område i Gislaveds kommun visar på en sådan mångfald och genomgående hög arkitektonisk kvalitet i så stor mängd. Området är därför särskilt intressant i sin helhet, så stor försiktighet bör råda vid underhåll och om- och tillbyggnation i kvarteren.

Som industriort har Anderstorp flera industribyggnader och -miljöer av stort värde. Även i den nyare industriebebyggelsen har stor omsorg och vinning lagts på utformningen.

Länsstyrelsen har i en rapport (*Kulturhistoriska miljöer i Jönköpings län, Meddelande 1998:36, december 1998, samhällsbyggnadsavdelningen, Länsstyrelsen i Jönköpings län*) pekat ut några äldre industrimiljöer med särskilt kulturhistoriskt värde. I flera fall är det industrins kontinuitet, i samverkan med bevarad interiör och exteriör, som legat till grund för värderingen.

- 1 *Levi Peterson Industri AB. Ågatan 48, Anderstorp.*
- 2 *Stjärnehultsområdet. Möllefors fabrik, Hultbergs metallduksväveri, Simon Sköttes Metallvarufabrik, Fifflyrd.*
- 3 *AB Ljungvalla Metall. Ågatan 6, Anderstorp.*
- 4 *Metallduksfabriken Union. Industrigatan 18, Anderstorp.*
Joel Skötte & Co, Fifflyrd.
- 5 *Aron Josefsson & Co. Anderstorp-Törås.*

Riktlinjer

- Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av byggnader och bebyggelsemiljöer med särskilda värden ska värnas. Särskild hänsyn ska tas till utpekade byggnader och bebyggelsemiljöer vid detaljplanläggning och bygglovgivning.
- Vid om- och tillbyggnation ska hänsyn tas till byggnadens/platsens karaktär.

Näringsliv

Industri

Den internationella påverkan är stor, marknaden global och företag köps upp av nationella och internationella bolag. Kapital tillförs bygden, men det kan också innebära att arbetstillfällena försvinner då Anderstorphäradens företag också har försäljningsorganisationer och produktion m m i andra delar av landet och utomlands. Produktionen är idag lätttröglig och kan ganska enkelt flyttas t ex till låglöneländer eller andra platser i Sverige.

Nyförstagandet har de senaste åren varit svagt, men förändringar sker inom företagen. Produktionen har i något fall flyttats och företaget behålls för att ta hand om koncernens logistik.

De största framgångsfaktorerna för att Anderstorp är attraktivt för olika företag är att orten har en befolkning som är arbetsam och lojal samt att det finns många uppbyggda nätverk. Orten har också ett bra geografiskt läge i landet.

Förändringar inom industrin ställer nya krav på den fysiska planeringen. Större nya industriområden kanske inte behöver komma till, men läget för nya industriella verksamheter och tjänster kan däremot vara mycket viktigt. Vägars och gators standard blir alltmer betydelsefull för företagen då ökade krav ställs på logistiken. Om ägarna eller företagsledningen inte har anknytning till bygden kan detta också förändra synen på sättet att bygga.

Handel

Anderstorp avviker från mönstret med externetableringar. Storgatan mellan Brogatan och Kvarngatan utgör det främsta kommersiella läget dit, eller i dess närhet, all verksamhet bör placeras. Biltillgängligheten är en förutsättning för att handeln även i fortsättningen ska vara vital.

Tjänsteföretag

Strukturumvandlingen inom industrin gör att allt fler tjänsteföretag skapas. Delar av industriföretag, där produktionen läggs utanför landets gränser, kan bli kvar som tjänsteföretag. För att industrin ska bli fortsatt stark krävs att egna produkter och varumärken tas fram. Detta ger också en marknad för konsulter inom området.

För att människorna ska fortsätta att vara den resurs för näringslivet som de är idag, krävs också olika företag inom tjänstesektorn som gör orten attraktiv från service och trivselsynpunkt.

Turism

Scandinavian Raceway har länge varit Anderstorps stora turistmål. Motorbanan har hjälpt till att sätta Anderstorp på världskartan och även idag förekommer stora tävlingar med både bilar och motorcyklar. Andra turistmål är: Lantbruksmuséet, ett privat museum där det visas äldre jordbruksmaskiner. Törås industrimuseum, ett litet museum som visar ett metallgjuteri samt Linders industrimuseum, en liten metallindustri.

Nationaldagsfirandet den 6 juni är en folkfest som givit eko i hela landet.

Jordbruk

Jordbruksmark i anslutning till tätorten har stor betydelse för hur orten upplevs. En levande landsbygd signalerar om en livskraftig ort. Möjligheten att driva ett mindre jordbruk är större om det finns möjlighet till kompletteringsarbete. Närströvmrådena blir attraktivare om det finns öppningar i landskapet och liv i markerna med t ex betande djur. Jordbruken har också en pedagogisk betydelse när det gäller förståelsen för livsmedelsproduktion.

Att satsa på jordbrukets utveckling är svårt eftersom förändringar i EU:s bidragssystem och krav på miljöskydd förändras. Jordbruksnäringen i Anderstorp har historiskt sett minskat i en snabbare takt än i övriga landet.

Skogsbruk

Skogsbruket är Sveriges största näringsgren bl a sett från exportsynpunkt. Skogslagstiftningen idag poängterar både produktion och naturvårdshänsyn. Tätortsnära skog har också stor betydelse för tätortsbefolkningens välbefinnande. Skogspromenader är gratis och enkla att utföra. Skog ger många former av upplevelser vilket ställer lite andra krav på skogsbruket än vad ren produktionsskog gör.

Riktlinjer

- Anderstorp och Gislaved kompletterar varandra. Områden för industri och verksamheter lokaliseras längs väg 27. Ett område i anslutning till Stötabo industriområde utreds för tillkommande industriexpansion.
- Förutsättningarna för fler service- och tjänsteföretag ska stimuleras.
- Planberedskap för byggande av lokaler för industri och andra verksamheter som motsvarar 2-3 års framförhållning ska finnas.
- Handel lokaliseras i första hand i anslutning till Storgatan/Brogatan.
- Verksamheter kan bibehållas och lokaler för handel, kontor och andra serviceverksamheter kan tillkomma i "Carlo-/Awabområdet".
- Bebyggelse bör inte tillkomma på aktiv jordbruksmark.
- Skogsmarken inom planområdet ska betraktas som tätortsnära och följa de regler i Skogsvårdslagen som berör denna typ.

Utvecklingsidéer

- Storgatan utvecklas – se idéer under kapitel "mötesplatser".
- Stora utvecklingsmöjligheter finns på Scandinavian Raceway. Anläggningen kan kompletteras med fler olika motorsportanknutna verksamheter.
- Industrins verksamhet har också ett turistiskt värde på orten om denna kan visas upp på ett attraktivt sätt. Ju mer internationella kontakter industrin får, desto viktigare blir det att se över den turistiska sidan. Affärskontakter knyts idag på flera olika arenor.

AWAB

Storgatan-Allégatan

Scandinavian Raceway

Offentlig service

Barnomsorg och utbildning

Förskolan bedrivs i förskola och i familjedaghem. Förskoleklass och skolbarnomsorgen är lokal- och verksamhetsmässigt integrerade med skolan. I Anderstorp finns grundskolorna Ekenskolan, Töråsskolan och Åsensskolan. Ekenskolan har förskola och t o m årskurs 4, Töråsskolan har förskola och t o m årskurs 5 och Åsensskolan har årskurserna 5-9. Prognoser pekar på att elevunderlaget de närmaste fem åren kommer att minska i skolår 0-6, medan det ökar något i skolår 7-9.

Äldre- och handikappomsorg

I Anderstorp är ca 15 % 65 år eller äldre och av dessa har 10 % utländsk bakgrund. I Anderstorp bedrivs äldreomsorg i Klockaregården och Östergården. Inom psykiatrin finns boendestöd och gruppboenden. För funktionshindrade finns gruppboenden, dagverksamheter, korttidsboende samt stöd och hjälp i ordinärt boende.

Sjukvård

Vårdcentral med 3 läkartjänster och 2 utbildningsplatser finns i Anderstorp och närmsta sjukhus, ca 4 mil, finns i Värnamo.

Riktlinjer

- Byggnation ska ske i centrala delar för funktionshindrade.
- Offentliga miljöer ska anpassas till funktionshindrade.
- Åsensskolan rustas upp.

Teknisk service

EI

Sydkraft Nät Västbo AB står för elförsörjningen i Anderstorp. Företaget tillhör Sydkraftkoncernen och är nätagare men har ingen egen produktion av elkraft. Inne i Anderstorp har Sydkraft en och Vattenfall tre nordväst ifrån inkommande och två nordväst utgående 40 kV-ledningar.

Naturgas

Naturgasen ersätter främst eldningsolja. Idag finns ca 17 km ledningar i Anderstorp som försörjer enstaka företag och byggnader, men antalet anslutningar växer. Naturgasutbyggnaden medför bl a att en mängd lastbilstransporter med bränsle försvinner från vägarna i Anderstorp. 1988 beslutades att naturgas skulle introduceras i kommunen för att främja miljön och förbättra framtida energitillgång.

VA

Gislaved och Anderstorp försörjs av samma dricksvatten- och avloppssystem. Anderstorp konsumerar ca 1 000 m³ vatten/dygn. Vattenledningsnätet fungerar väl, har god kapacitet och få driftstörningar. Dagvattenledningar från fastigheter, gatemark och övriga områden har sina utlopp i Anderstorpsån eller vattendrag som mynnar i denna. Möjlighet till eget släckvatten, genom antingen sprinkling eller egen bassäng med tryckstegring, finns överallt i Anderstorp.

Återvinningstationer

Avfall

Gislaveds kommun ligger under genomsnittet när det gäller årlig avfallsmängd med sina 200 kg/person och år. Mossarpstippen är kommunens enda godkända deponianläggning, men kommer att stängas 2008. Det hushållsavfall eller hushållsliknande avfall som samlas in, sorteras och transporteras till Kristinehedverket i Halmstad. Industriavfall omhändertas av återvinningsföretag som inriktat sig på denna typ av avfall.

Mitt i Anderstorp finns Anderstorps Metall- och Råvaruhandel, ett privat företag som hanterar för återvinning av järnskrot, papper och metaller.

Orten har tre gamla avfallsdeponier vilka redovisas nämare under miljökapitlet.

I Anderstorp finns fem återvinningsstationer.

Telekommunikation

Telekommunikation är ett samlat begrepp för överföring av information i form av ljud, text, bild eller data med hjälp av optiska eller elektriska signaler. BiggNet (ägs av Gislaveds Energi och Västbo Kraft) har fibersträckningar som idag täcker in alla industriområden och kommunala anläggningar samt några privata fastigheter. Telia står för full täckningar av ADSL. Hela Telias utbud finns att tillgå även i Anderstorp.

Befintliga master

Master

Master byggs för närvarande för att få täckning för tredje generations mobiltelefoner, 3G. Masterna är vanligtvis 40-60 meter höga, men kan vara upp till 90 meter.

En ny mast har tillkommit i Anderstorp och sannolikt tillkommer ytterligare någon. Några antenner har placerats på befintliga byggnader och sedan tidigare finns även master för andra ändamål.

Riktlinjer

- Vattenledningars kapacitet och andra faktorer som kan påverka vattentillgången ska klargöras vid detaljplaneläggning.
- Lokalt omhändertagande av dagvatten, LOD, ska öka och tillämpas i största möjliga mån. Nya dagvattenutsläpp får inte ske till Anderstorpsån.
- Dagvatten från t ex tak, asfalterade ytor, källarnerfarter samt dräneringar ska, då LOD ej kan tillämpas, om möjligt anslutas till dagvattennätet och ej till spillvattennätet.
- Industriellt processvatten ska ej släppas till den kommunala avloppsreningen eller i system för dag- och spillvatten. Slutna system ska eftersträvas.
- För att avlasta Anderstorpsån som recipient ska sanering ske av enskilda avloppsanläggningar. Där kommunalt VA-nät är utbyggt ska anslutning ske till detta.
- Återvinningsstationerna ska placeras så att de är lättillgängliga.
- Återvinningsstationer ska placeras och utformas så att de inte utgör ett förfulande av sin omgivning.

Miljö

Biologisk mångfald-känsliga biotoper

Inom planområdet finns områden som dokumenterats som särskilt värdefulla. Det är områden som inte ligger direkt i tätorten utan i omkringliggande skogs- och jordbruksmark och i våtmarker. Områdenas status kan bero på skilda orsaker; hotade arter finns eller kan förekomma i området, naturtypen är ovanlig och/eller hävdas på ett speciellt sätt.

Värdefulla naturområden

1. *Anderstorps Store Mosse*

Det rika fågellivet och mossens storlek och mångformighet har fått till följd att den är upptagen i den nationella myrskyddsplanen som bevarandeobjekt. Den utgör riksintresse för naturvården, är värdefull i Europaperspektiv och utsedd till Natura 2000-objekt. Större delen av mossen ägs av staten i syfte att bilda naturreservat. I och med att mossen är Natura 2000-objekt finns idag särskilt skydd enligt Miljöbalken. Statusen som Natura 2000-objekt kan endast upphävas av regeringen efter samråd med EU-kommissionen. Verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område är tillståndspliktiga.

Följande nyckelbiotoper och naturvärden finns inom planområdet:

2. *Ekhult - ekdunge*

Granplanterat område som innehåller grova ekar, gammal lönn och en husgrund.

3. *Fryebo - lövlund*

En 4,6 ha stor lövlund i en sydsluttning med olikåldrig ekdominerad skog.

4. *Hammarbäcken*

Bäck mellan Fryebosjön och Bråarpasjön som nedan de gamla dammanläggningarna i Fredriksfors har ett opåverkat naturligt lopp.

5. *Bäck mellan Hagsjön och Bråarpssjön*

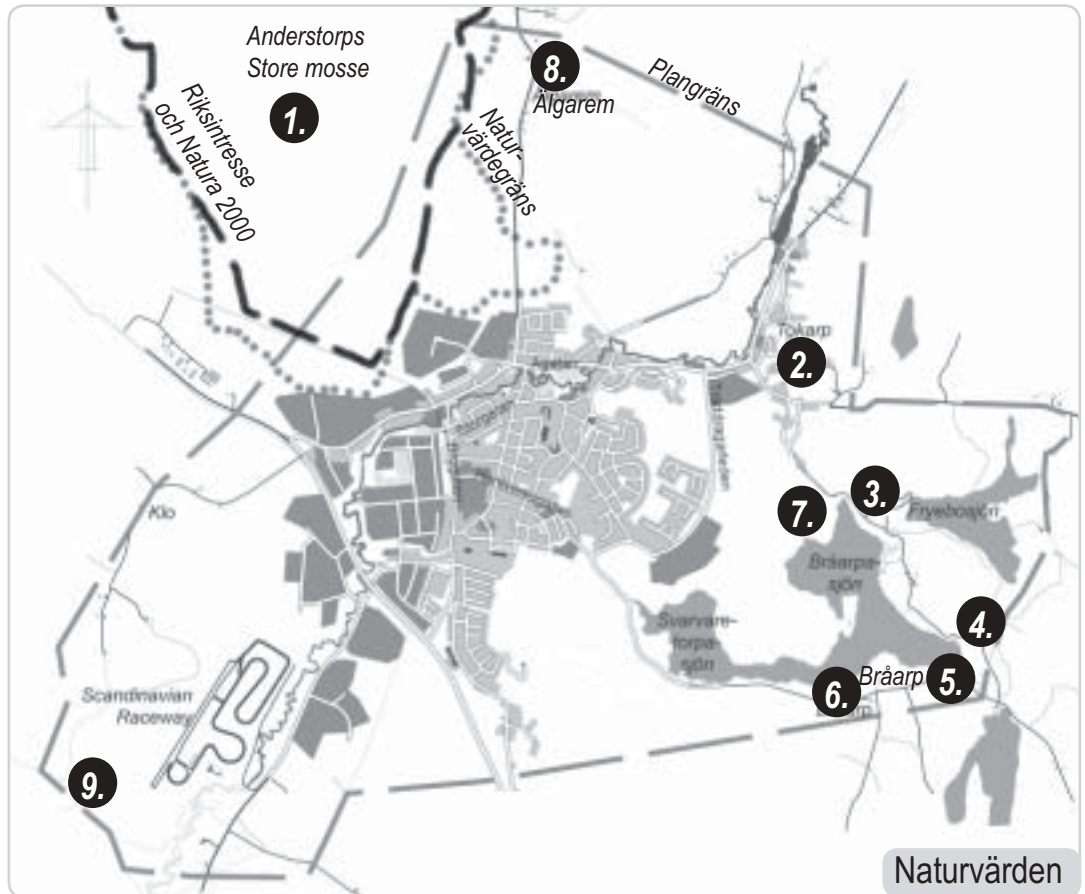
Bäckdalen har vissa naturvärden med hög fuktighet och död ved (delvis nyavverkat nedramlat timmer och avverkningsrester). Genom orördhet i framtiden kommer naturvärdena att öka.

6. *Bråarp*

I anslutning till Bråarp finns flera olika natur- och kulturvärden knutna till det äldre odlingslandskapet.

7. *Brant väster om Bråarpssjön*

En mindre bergglack med brant mot öster. I och nedan branten växer i huvudsak granskog med inslag av någon tall, björk och rönn. En mindre mängd död ved förekommer i området.

8. Älgarem

Ett 2,1 ha stort lövdominerat blandskogsområde med björk, asp och ek.

9. Skogsområde söder Flymossen

Området är värdefullt för bl a insekter knutna till gamla barrträd. Området är beläget i anslutning till det flygsandsdynamråde som finns mellan Gislaved och Anderstorp.

Grundvatten

Grundvattentillgångarna i Anderstorpstrakten är främst lokaliserade till den sydvästra delen av planområdet, i anslutning till Anderstorpån. Området är bedömt att ha viktiga grundvattentillgångar i sandavlagringarna. Infiltrationshastigheten i området är bedömd till någon m/h, vilket beskriver hur känsligt grundvattnet är för föroreningar i form av akuta olyckor.

Ytvatten

Anderstorp har en stor kvalitet genom flera sjöar och vattendrag i och i närheten av tätorten.

Sjöarna

Sjöarna är Bråarpssjön/Svarvaretorpssjön, Fryebosjön och Hagsjön. Sjöarna är förhållandevis näringsfattiga och ganska grunda med ett största djup på 10-15 meter.

Det finns två kommunala badplatser; Gläntan och Tokarpsbadet. Sjöarna har stor betydelse för olika slag av rekreation. De kalkas årligen och visar i dagsläget inte på några försurningsrelaterade skador. Bråarpssjön är dock historiskt starkt påverkad av metallföroreningar i botten sedimenten, vilka är spridda i både Bråarps- och Svarvaretorpsdelen av sjön.

Vattendragen

Inom planområdet finns Anderstorpsån, Älgeån och Töråsbäcken. Vattendragen har stor estetisk betydelse för tätorten, men tyvärr är de idag inte synliggjorda eller tillgängliga.

Anderstorpsån har inom planområdet två fördämningar; vid Möllefors och Mofors.

Ån är påverkad av föroreningar, framförallt höga metallhalter. I anslutning till ån har identifierats ett 30-tal misstänkta områden där föroreningar finns som kan läcka ut i vattnet. Minst 24 dagvattenledningar mynnar i ån och enskilda avloppsanläggningar i Tokarp och Stjärnehult belastar också vattnet.

Töråsbäcken som mynnar i Andersorpsån, avvattnar de tre större sjöarna och är till vissa delar i tätorten omgrävd. Dess nedre del är dock naturlig och har ett bevarandevärde. Vattenkemiskt är bäcken påverkad av försurning och metallutsläpp.

Älgån mynnar också i Anderstorpsån och avvattnar stora arealer våtmarker. I nedre delen är den rätad och på vissa delar kulverterad.

Förorenade områden

I Anderstorpsområdet finns ett stort antal områden som misstänks vara förorenade av tidigare industri- och deponeringsverksamhet. Totalt finns 42 efterbehandlingsobjekt registrerade i Anderstorpsåns avrinningsområde inom Gislaveds kommun. Kunskaperna om objekten är dock begränsade, de flesta uppgifter är baserade på intervju- och litteraturuppgifter. Förutom dessa förorenade områden kan ytterligare idag okända finnas. Omfattningen av möjligt förorenade områden i Anderstorpsområdet utgör både ett miljöproblem och en tillväxthämmande faktor när mark i attraktiva lägen inte kan användas.

Bland de förorenade områdena finns tre äldre avfallsdeponier i Anderstorp som faller under ett särskilt kommunalt ansvar; i Stenbrohult, vid Nissaforsvägen och vid Scandinavian Raceway. Olika tippar har lite olika riskkällor eftersom ämnena och mängderna av dessa varierar. På grund av deras olika historia och olika typer av avfall saknas till stor del uppgifter om dessa. Tippen vid Nissaforsvägen var verksam fram till 1955, Stenbrohult 1955-63 och den vid motorbanan 1963-68. År 1968 öppnade Mossarpstippen och kommunal avfallshantering påbörjades därmed. Förutom dessa kända tippar kan åtskilliga okända finnas, både historiska och nuvarande.

Kartan visar översiktligt de områden som vid inventering identifieras som förorenade eller misstänkt förorenade. Ytterligare sådana kan dock förekomma.

Buller

Buller kan beskrivas som ett oönskat ljud. I Anderstorp är det framförallt trafikbuller, industribuller och buller kring motorbanan Scandinavian Raceway som ger upphov till problem.

En förbättring när det gäller trafikbullret förväntas när väg 604 flyttas utanför tätorten.

När det gäller Scandinavian Raceway prövas bullernivåerna i särskilda tillstånd.

Luft

Anderstorps tätort är, liksom hela övriga regionen, utsatt för nedfall av försurande luftföroreningar. Det är nedfall av svaveldioxid i storleksordningen 5-6 kg/ha samt kväveoxider i samma storleksordning.

I Anderstorp finns ingen industri som har några större eller farliga utsläpp till luft, vilket innebär att större punktkällor som påverkar luftkvaliteten inte finns. Problem med småskalig vedeldning förekommer. Kommunen har dock ingen generell policy angående vedeldning och har inte föreskrivit några förbudsområden utan hanterar enskilda fall som olägenhetsärenden. Den största källan till luftföroreningar i Anderstorp utgörs av trafikrelaterade utsläpp. Genom modellberäkningar på trafikmängden på några av de mest trafikerade gatorna och vägarna, kan man få en grov skattning av luftkvaliteten och avgöra om värdena kan vara i närheten av att överskrida gällande miljökvalitetsnormer. Ågatan och Brogatan i Anderstorp är några av de mest trafikerade gatorna. Beräkningar av kvävedioxidhalt, NO₂ och partikelhalt, PM10, visar dock på värden klart lägre än gällande miljökvalitetsnormer.

Flyttningen av väg 604 utanför tätorten kommer att innebära minskade trafikmängder framförallt på Ågatan. Minskningen beräknas till 2 700 dygnsfordon, vilket också kommer att innebära förbättringar i luftkvalitet på Ågatan.

Beräkning av miljökvalitetsnormen

Ågatan

Ågatan (väg 604), i avsnittet mellan väg 27 och Brogatan, är genomfartsled till Gnosjö och belastas med ca 7 800 dygnsfordon. Ågatan betraktas här som väg, men med viss bostadsbebyggelse inom 25 m från vägmitt.

Ca 7 800 dygnsfordon på ett avstånd till väg på 25 m, med en emissionsfaktor på 0,8 g NO₂/km och med en bakgrundshalt för liten tätort på 10 µg/m³, resulterar i ca 14 µg/m³ NO₂ i årsmedelvärde. Detta understiger klart miljökvalitetsnormen på 40 µg/m³ som årsmedelvärde.

För partiklar, PM10, med en emissionsfaktor på 250 mg/km och ett bakgrundsbidrag på ca 13 µg/m³ resulterar nomogrammetoden i ett årsmedelvärde på drygt 15 µg/m³ i samma vägvagnsnitt. Detta är under miljökvalitetsnormen på 40 µg/m³ som årsmedelvärde.

Brogatan

Brogatan, i avsnittet från Ågatan till Storgatan, belastas med drygt 4 700 dygnsfordon enligt mätningar från 2003. I nomogrammetoden med ett gaturum på 20 m, en emissionsfaktor på 1,4 g NO₂/km och en bakgrundshalt för liten tätort på 10 µg/m³, erhålls ca 18 µg/m³ i årsmedelvärde för NO₂. Även här är resultatet klart under miljökvalitetsnormen på 40 µg/m³ som årsmedelvärde.

För partiklar, PM10, erhålls med en emissionsfaktor på 250 mg/km och ett bakgrundsbidrag på ca 13 µg/m³, ett årsmedelvärde på ca 16 µg/m³. Resultatet är under miljökvalitetsnormen på 40 µg/m³ som årsmedelvärde.

Riktlinjer

- Anderstorps Store Mosse avsätts som naturreservat.
- Nyckelbiotops- och naturvärdesområden bör ges ett långsiktigt skydd genom biotopskyddsförordnande eller naturvårdsavtal.
- Intrång i och påverkan på redovisade värdefulla naturområden ska undvikas (förutom åtgärder som krävs för skötsel och utveckling av naturvärden).
- För att undvika negativa effekter på grundvattnet ska lokalisering av olika verksamheter noga prövas.
- Ytterligare belastning på sjöar och vattendrag gällande fosfor, kväve och metaller ska undvikas.
- Grävning i Anderstorpsån/Svarvaretorps-/Bråarpsjön ska undvikas.
- Nya lokaliseringar av verksamheter ska studeras noga med hänsyn till effekter på Anderstorpsån.
- Nya dagvattenutsläpp till Anderstorpsån ska undvikas.
- Bristfälliga avloppsanläggningar i Stjärnehult och Tokarp ska åtgärdas.
- Inom misstänkt förorenade områden ska undersökning med avseende på föroreningar ske innan exploatering eller andra åtgärder som kan leda till att föroreningarna sprids, kommer till stånd. Ställning tas till vilka åtgärder som behöver ske beroende på vilken verksamhet som är aktuell.
- Äldre avfallsdeponier ska undersökas och vid behov åtgärdas under planperioden.

Anderstorpsån

Badplats Gläntan

Mötesplatser

Storgatan, med sina olika träffpunkter i form av caféer, hotell, affärer, banker, bibliotek, torg och samlingslokaler, är en central mötesplats i Anderstorp. En annan sådan plats är parken Ekekullen där man möts på olika evenemang eller t ex åker pulka. Den mer anlagda delen av parken har mist en del av sin attraktion under året eftersom utrustning och planteringar plockats bort.

Kyrkogården besöks regelbundet av många människor och har en central funktion i olika livsskeden. Inom en tio- femtonårsperiod bedömer kyrkan att den nuvarande begravningsplatsen kan vara fullt utnyttjad, varför en ny kyrkogård behöver komma till.

Simhallen, sporthallen, bollplanerna, badplatserna och motionsspåret är anläggningar som nyttjas av många och är därför också värdefulla mötesplatser. Området kring sim-/sporthallen och Åsen-/Ekenskolan i Anderstorp nyttjas dagligen av ett stort antal människor.

I Anderstorp finns flera lekplatser, både kommunala och föreningsdrivna.

Anderstorps Idrottsplats drivs av Anderstorps Idrottsförening.

Bollplaner finns i anslutning till sporthallen och Törås idrottshall.

Riktlinjer

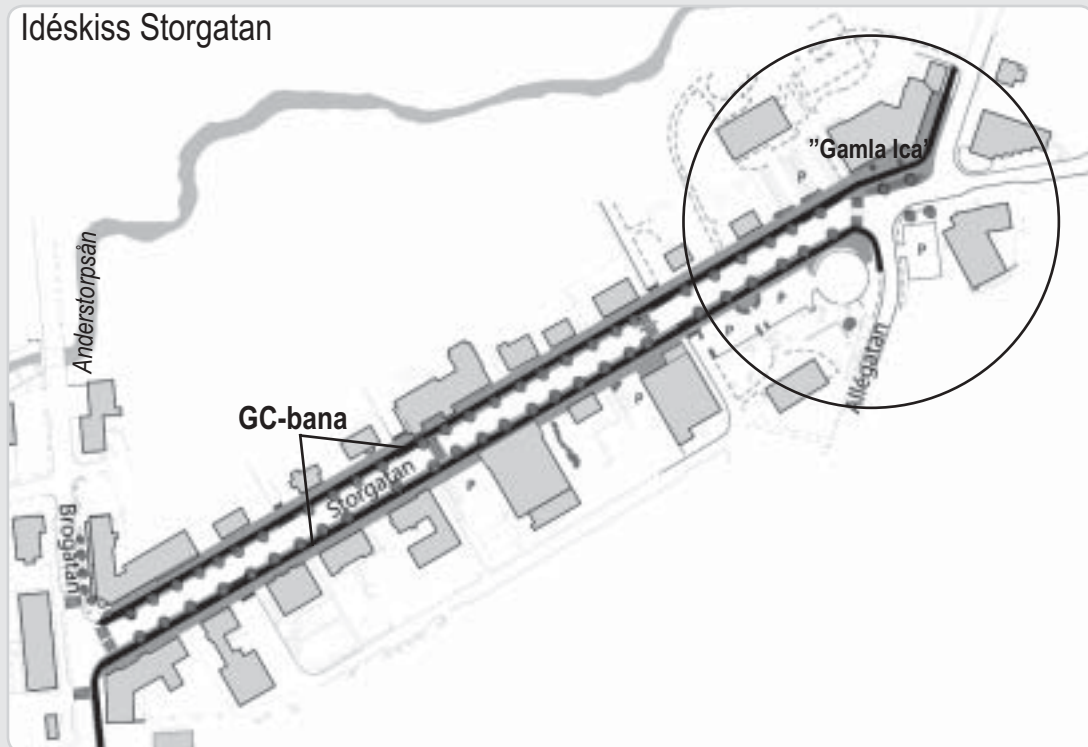
- Mark ska reserveras för begravningsplats. Ett utredningsområde redovisas på plankartan.
- Aktiviteter och verksamheter som berikar "träffpunkten Storgatan" stimuleras.
- Området i anslutning sim-/sporthallen och Åsen-/Ekenskolan utvecklas ytterligare som inne- och utemötesplats.
- Parken Ekekullen rustas upp.

Utvecklingsidéer

Storgatan

Storgatan kan kompletteras ytterligare med handel. Gatans karaktär bevaras men kompletteras med tydliga gång- och cykelstråk. Området runt "Gamla Ica" (korsningen Storgatan-Kvarngatan) är en central mötesplats med olika aktiviteter. Detta område kan utvecklas ytterligare och också ges ett samband med Anderstorpsån.

Idéskiss Storgatan

Sim-/sporthallen, Åsen-/Ekenskolan

Området kan utvecklas till en ännu attraktivare mötesplats för alla åldrar, framförallt genom t ex att skolgården blir till en spontanidrottsplats, ungdomsgården flyttar in i Åsensskolan och lokaler omdisponeras. Biblioteket kan kanske få en central plats i området där medborgarforumet kan utvecklas.

Grönstruktur

Natur- och grönområden får en allt större betydelse för människan. Parker och närströvmråden ger förutsättningar för lek och promenader m m och det är viktigt att dessa finns nära och är lättillgängliga.

Grönstrukturen är dessutom viktiga biologiska spridningskorridorer för växter och djur.

I Anderstorp finns ett mera tillrättalat strövmråde, "Bråarpsområdet", med anlagda motionslingor och två olika samlingslokaler; Kyrkans Bygget och AOK:s Bygget. I området ingår också Svarvaretorpssjön med badplatsen "Gläntan".

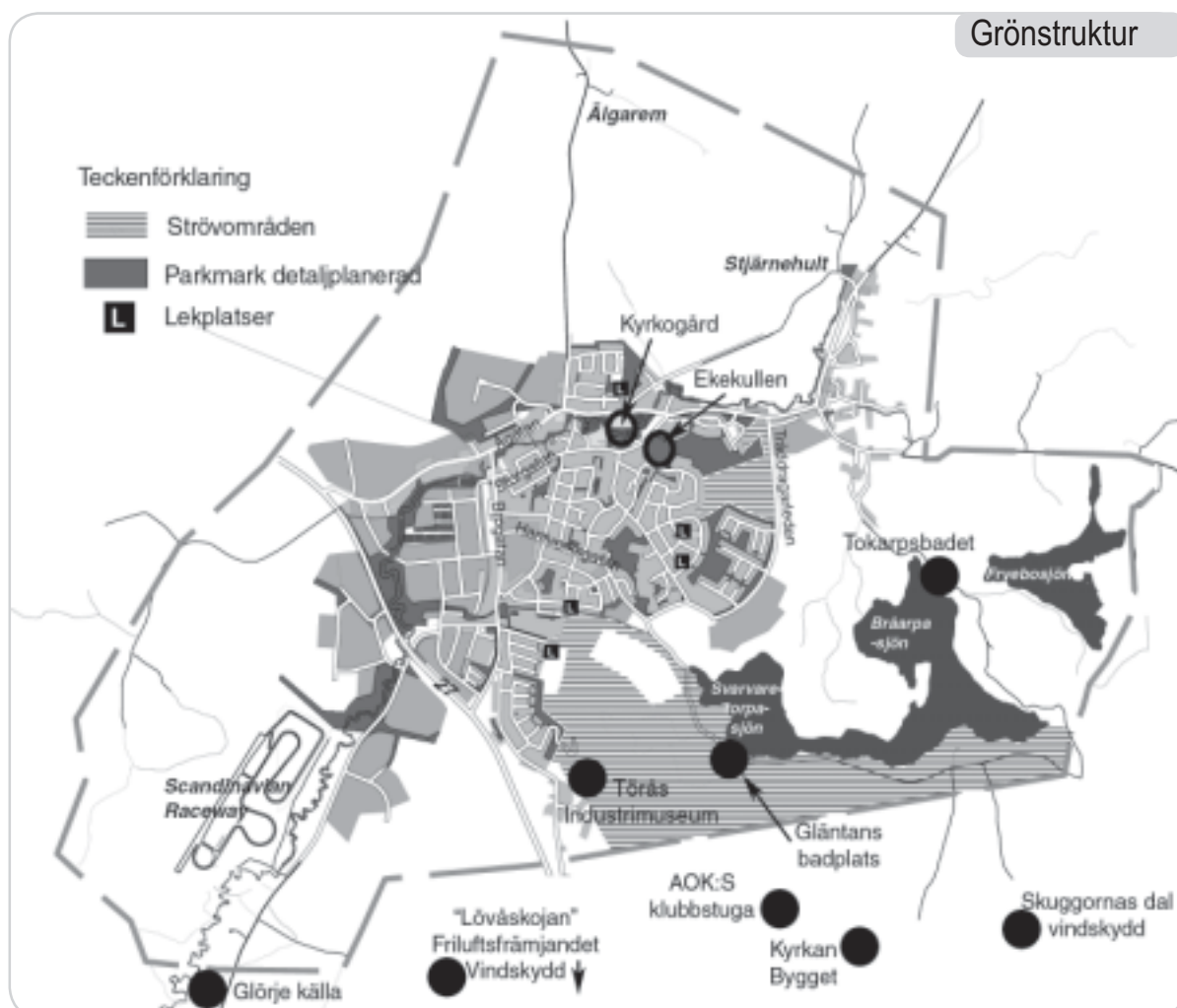
I övrigt finns det gott om slingor för cykelturer och promenader.

Anderstorpsåns omgivning är inte tillgängliga idag, men skulle kunna bli ett attraktivt stråk om en gång-/strövstig anlades utefter denna.

Ekekullen är den enda egentliga parken i Anderstorp men den har de senaste åren tappat en del av sina kvaliteter. I Anderstorp är det förmodligen kyrkogården som är den park som har den största besöksfrekvensen. I villaområden finns mindre områden avsatta som parkmark.

Riktlinjer

- Anderstorpsån synliggörs i samhällsbilden och området i anslutning till ån görs mera tillgängligt för det rörliga friluftslivet. Utformningen ska ske på ett sådant sätt att det även blir tillgängligt för funktionshindrade.
- Sammanhängande grönområdesstråk ska eftersträvas.
- Parker ska utvecklas till centrala mötesplatser.
- Det tätortsnära skogsbruket ska bedrivas med särskild hänsyn till rekreation, friluftsliv och biologiskt mångfald.
- Stigar i strövmråden ska bibehållas och utvecklas.

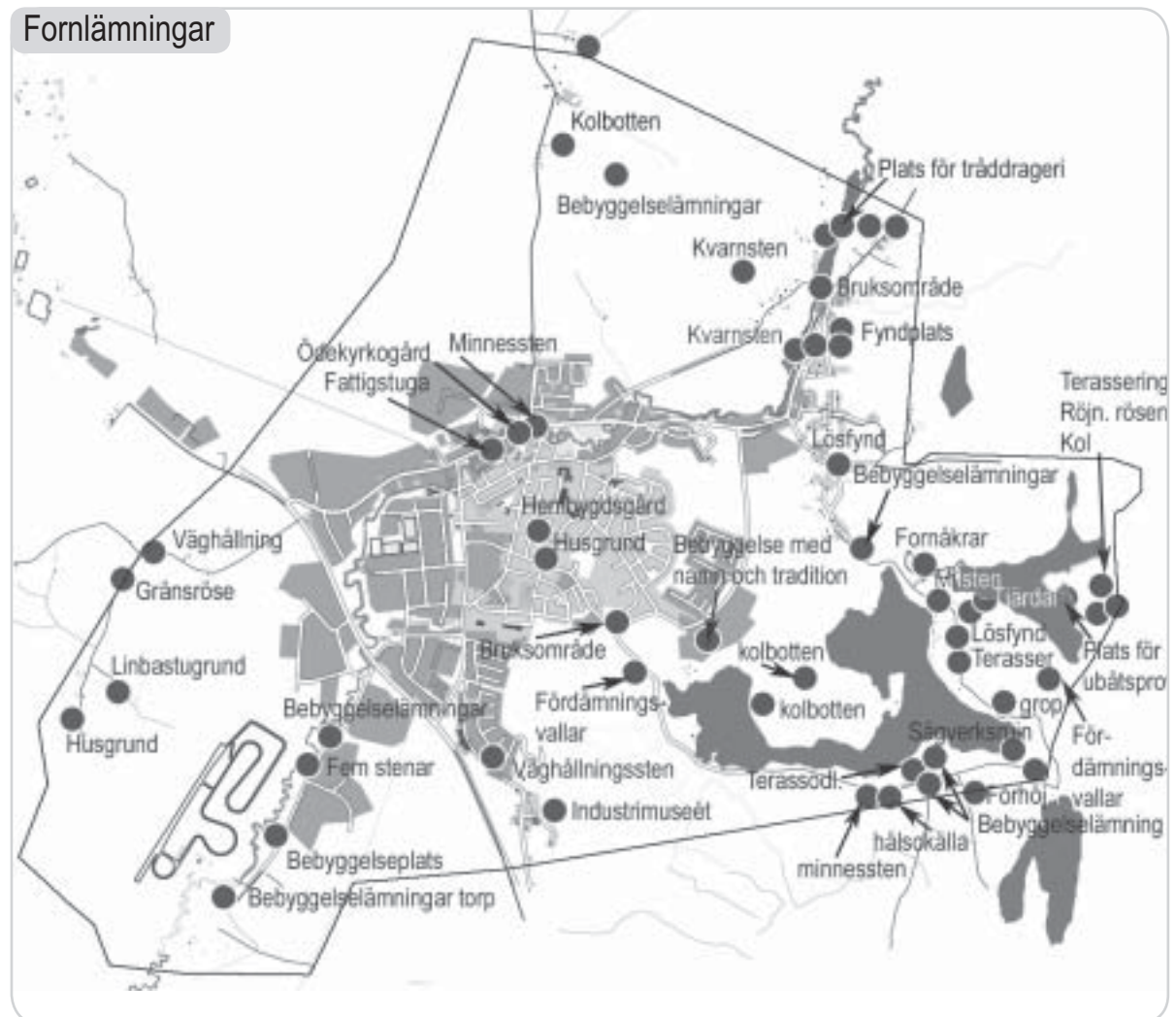

Fornlämningar och kulturmiljöer

Inom planområdet finns ca 50 fornlämningar angivna i fornlämningsregistret, framförallt bebyggelselämningar och industrilämningar. I Bråarp finns fornkvarnar och odlingsterrasser. Endast tre markeringar är fast fornlämning; Ödekyrkogården, fornkvarnarna i Bråarp och "Hammarområdet", med smedja och dammvall i anslutning till Bråarpssjön. Övriga bedöms som kulturhistoriska lämningar.

Riktlinjer

- Inför exploatering ska hänsyn tas till fornlämningar och kulturmiljöer.

Hälsa och säkerhet

Idag finns inte enbart direkta militära och politiska hot mot vårt samhälle, utan även indirekta i form av skador på samhällsviktig infrastruktur, sabotage, haveri, olyckor, naturkatastrofer, buller, radioaktivt nedfall, brottslighet liksom utsläpp till mark, luft och vatten. Kommunerna har det övergripande ansvaret för miljö, hälsa och säkerhet i den fysiska planeringen. Säkerhet och trygghet för människor som besöker, bor eller arbetar i kommunen är avgörande för välfärden och därmed ett viktigt politiskt mål.

Anderstorps hot och svagheter

- VA-försörjningen. Farligtgodstransporter. Översvämningsrisk.
- Isolerat och bilberoende. Inga rimliga alternativ till bilen finns.
- Förorenad mark. Tillväxthämmande både för bostadsförsörjningen och industriutvecklingen.
- Översvämningsrisk i attraktiva lägen, redan bebyggda områden samt förorenad mark och miljöfarlig verksamhet inom dessa områden.
- Försurningen. Metallerna i marken urlakas och vandrar.
- Otrygg trafikmiljö, speciellt för oskyddade trafikanter. Ej tillräckligt utbyggt GC-vägnät. Vilt.
- Utspridda mottagare av farligt gods, även i centrumområdet. Omöjligt att veta vad och hur mycket som transporteras i och genom orten.
- Brist på lämpliga omlastningscentraler ger mer lastbilstrafik.
- Avsaknad av järnväg.
- Dålig marknadsföring utåt, vilket kan försvåra rekrytering av arbetskraft utifrån och befolkningstillväxten i stort.
- Sårbart för företag och näringsliv då avgifter mm höjs för vägtrafik, då inga andra transportalternativ finns.
- Anderstorpsån, med dess föroreningar, är svårt att ta tillvara som ett positivt element.
- Buller, framförallt från industri, trafik och motorbanan. Detta behandlas vidare under kapitlet Miljö.
- Elektromagnetisk strålning. Idag krävs ingen prövning eller bygglov då det handlar om master under 5 meter, dessa kan alltså uppföras var som helst och i vilken omfattning som helst. Högre master kräver bygglov då dessa ofta utgör ett markant inslag i stads- eller landskapsbilden, ingen hänsyn tas emellertid till strålningsrisken. Viktigt är emellertid att masterna i onödan inte placeras i närheten, 200 men helst 300 meter, där människor bor och vistas.

Gislaveds kommun håller fortfarande på med att kartlägga riskområdena för översvämningar, liksom besluta om framtida planer inom dessa. Översvämningsrisken ska behandlas i den kommunomfattande översiktsplanen, ÖP 06.

Inom Anderstorp förekommer endast låg- och normalriskområden för markradon, åtgärder behövs därför inte.

I Gislaveds kommun finns inte den typ av mark att skredrisk förekommer.

I Anderstorp finns inga större punktkällor som påverkar luftkvaliteten. Den största källan är trafikrelaterade utsläpp, men dessa värden håller sig lägre än gällande luftkvalitetsnormer. Beträffande småskalig vedeldning är olägenheter ej ovanligt, men i dagsläget har kommunen ingen utarbetad policy att gå efter. Man ger emellertid allmänna råd. Mer om detta under kapitlet Miljö.

Riks- och mellankommunala intressen

I Anderstorp finns följande riks- och mellankommunala intressen:

Natura 2000-intressse

- Anderstorps Store Mosse

Riksintressen:

- Anderstorps Store Mosse

Mellankommunala intressen:

- Väg 27
- Anderstorpsån
- Kollektivtrafiken
- Räddningstjänsten
- Väg 604

Aspekt:

Naturvård

Aspekt:

Naturvård

Aspekt:

Infrastruktur

Vattenkvalitet

Utbud, kvalitet

Brandförsvaret

Infrastruktur

Samordningskommun

Gnosjö kommun

Samordningskommun

Gnosjö kommun

Samordningskommun

Värnamo kommun

Gnosjö kommun

Gnosjö kommun

Gnosjö kommun

Konsekvensbeskrivning

Allmänt

Konsekvensbeskrivningen utgår från miljömålet ”God bebyggd miljö” och den nedbrytning av målet som gjorts på länsnivå.

I april 1999 antog riksdagen mål för miljö kvaliteten inom femton områden. Ett av dessa är God bebyggd miljö. Inriktningen är att målen ska nås inom en generation, 20-25 år, vilket innebär att påverkan på miljön inom denna tid ska ha minskat till nivåer som är långsiktigt hållbara. Länsstyrelsen i Jönköping har på regeringens uppdrag regionaliserat miljö kvalitetsmålen och samordnat anpassningen av delmål och sektorsmål till länet, vilka antogs i december 2002.

Nationella miljö kvalitetsmålet

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden skall tas tillvara och utvecklas. Byggnader och anläggningar skall lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

Sammanfattande konsekvenser av planförslaget: Ambitionen i planförslaget är att livsmiljön i Anderstorp ska vara god och hälsosam. Natur- och kulturvärden är beaktade i planförslaget. Lokalisering av byggnader och anläggningar har inte första hand skett utifrån kriteriet ”miljöanpassning”. Dock har utgångspunkten varit att marken ska vara lämplig för bebyggelse. Ytvattenfrågorna är centrala i planförslaget ur flera aspekter.

Planförslaget, satt i relation till miljö kvalitetsmålet, nedbrutet på länsnivå.

Mål: *Den bebyggda miljön ger skönhetsupplevelser och trevnad samt har ett varierat utbud av bostäder, arbetsplatser, service och kultur så att alla människor ges möjlighet till ett rikt och utvecklande liv och så att omfattningen av människors dagliga transporter kan minskas.*

Kommentar: Planförslaget anger att vattnet ska lyftas fram i samhällsbilden, Storgatan skall utvecklas och fler mötesplatser för människor tillskapas.

Bostadsutbudet ska breddas och få en större variation. Områden för villor, hyresbostäder och tätortsnära landsbygdsbyggande har markerats. Ett försök till minimering av transportavtånden görs genom GC-vägplan och plan för huvudvägnät.

Mål: *Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av byggnader och bebyggelsemiljöer samt platser och landskap med särskilda värden ska värnas och utvecklas.*

Kommentar: Planförslaget anger värdefulla byggnader och bebyggelsemiljöer och riktlinjer för fortsatt hantering.

Särskilda biologiska värden och kulturminnen redovisas och skyddas med riktlinjer.

Mål: *En långsiktig hållbar bebyggelsestruktur utvecklas, både vid nylokalisering av byggnader, anläggningar och verksamheter och vid användning, förvaltning och omvandling av befintlig bebyggelse.*

Kommentar: Strävan finns i planen genom hänsynstagande till buller, markföroreningar mm.

Mål: *Boende- och fritidsmiljön, samt så långt möjligt arbetsmiljön, uppfyller samhällets krav på gestaltning, frihet från buller, tillgång till solljus, rent vatten och ren luft.*

Kommentar: Planförslaget behandlar bullerproblematiken, luft och vattenfrågor. De föreslagna riktlinjerna leder inte till frihet från buller eller helt rent vatten/luft men syftar till förbättringar utifrån dagsläget.

Mål: Natur- och grönområden med närhet till bebyggelsen och med god tillgänglighet värnas så att behovet av lek, rekreation, lokal odling samt ett hälsosamt lokalklimat kan tillgodoses.

Kommentar: Planförslaget värnar om natur- och grönområden. Exempelvis ska hänsyn tas till rekreation och friluftsliv i det tätortsnära skogsbruket. Vidare ska stövstigar skyddas och utvecklas.

Mål: Den biologiska mångfalden bevaras och utvecklas.

Kommentar: Riktlinjer för framförallt ytvatten ger förutsättningar för att den biologiska mångfalden ska utvecklas. Grönstråken i tätorten ska ses som biologiska spridningskorridorer. Särskilt värdefulla naturområden skyddas. Det tätortsnära skogsbruket ska bedrivas med hänsyn till biologisk mångfald.

Mål: Transporter och transportanläggningar lokaliseras och utformas så att skadliga intrång i stads- eller naturmiljön begränsas och så att de inte utgör hälso- eller säkerhetsrisker eller i övrigt är störande för miljön.

Kommentar: Planförslaget anger utflyttning av väg 604 och ombyggnad av väg 27 samt ett huvudvägnät i tätorten som syftar till att förbättra framkomlighet och miljön i tätorten.

Mål: Miljöanpassade kollektivtrafiksystem av god kvalitet finns tillgängliga och förutsättningarna för gång- och cykeltrafik är goda.

Kommentar: Något kollektivtrafiksystem finns inte i Anderstorp. En GC-vägplan för orten ingår i planförslaget. Flera åtgärder för säkrare miljö för oskyddade trafikanter föreslås.

Mål: Människor utsätts inte för skadliga luftföroreningar, bullerstörningar, skadliga radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.

Kommentar: Planförslagets ambition är att minska hälsoriskerna så långt det är möjligt. Genom åtgärder i trafiksystemet bör bullerstörningar och luftföroreningspåverkan minska. Risk gällande t ex buller, radon, luft och översvämning behandlas i planförslaget.

Mål: Mark- och vattenområden är fria från gifter, skadliga ämnen och andra föroreningar.

Kommentar: Förorenade områden markeras i planförslaget och riktlinjer för fortsatt hantering anges. Anderstorpsån och övriga ytvatten är belastade av framförallt metaller. Riktlinjer för hantering av dessa finns i planförslaget. Nyttillskott av föroreningar minskar troligen medan redan förorenade områden ej påverkas i större omfattning.

Mål: Användningen av energi och andra naturresurser sker på ett effektivt, resursbesparande och miljöanpassat sätt och främst förnybara energikällor används.

Kommentar: Användningen av naturgas har förbättrat energitillgången och värnar om miljön.

Mål: a. Den totala mängden avfall och avfallets farlighet minskar.

b. Avfall och restprodukter sorteras så att de kan behandlas efter sina egenskaper och återföras i kretsloppet i ett balanserat samspel mellan bebyggelsen och dess omgivning.

Kommentar: Avfallshanteringen på orten är beaktad i planförslaget. Den totala mängden avfall minskar troligen inte.

Mål: Naturgrus nyttjas endast när ersättningsmaterial inte kan komma i fråga med hänsyn till användningsområdet.

Kommentar: Behandlas inte i planförslaget.

Mål: Naturgrusavlagringar med stort värde för dricksvattenförsörjningen och för natur- och kulturlandskapet bevaras.

Kommentar: Grundvattenförande lager har beaktats.

